

Bomenwandeling en speurtocht Amby

Natuur én cultuur in de buurt

Routebeschrijving

Start en eindpunt:
Withuishof, op de hoek met kapelletje,
Bergerstraat/Molenweg

Parkeergelegenheid op de ventweg
Bergerstraat 2-4 (auto's én fietsen)

R = rechtsaf

L = linksaf

RD = rechtdoor

Start bij het kapelletje met de lindeboom en loop over de Molenweg naar het noorden richting Amby met meteen aan de linkerhand boerderij Withuishof met de oudste boom van Maastricht, een Tamme kastanje.

[Markant punt 1]

Halverwege de Molenweg twee zomereiken als een poort naar Amby. Op het kruispunt, met fruitboomgaarden en een Es rechts op de hoek, uitzicht op het terrassenlandschap met hamsterakkers. Hier op de hoek **L** (Peutgensweg, geen straatnaambord).

[Markant punt 2]

We lopen langs een beukenhaag als afscheiding met de tuinen en op de kruising **R** over voetpad de Schovenlaan in met in de groenstrook links twee rijen kersenbomen. We steken de Gaffellaan over, met rechts op de hoek een Zilveresdoorn. We gaan **L** en meteen **R**, met rechts in het gras een groep Schietwilgen.

We volgen de Schovenlaan nog steeds **RD**, steken de Wagenlaan over en volgen de bocht naar links in de Schovenlaan, met rechts de 'Bloesemwei van Amby' met appel-, peren- en kersenbomen, maar ook een Walnotenboom. Links in de straat staan Honingbomen, geurend in juli.

[Markant punt 3]

Na de 'Bloesemwei van Amby' **R** het smalle paadje met meidoornhaag in (Perzikpad). Bij het kapelletje **RD** (Mirabelpad) tot aan de straat (Longinastraat, geen straatnaambordje), hier **L**. De straat is smal, bijna geen voortuinen en dus ook geen plaats voor bomen. De bewoners hebben achter het huis lange tuinen geschikt voor bomen. Toch hier aan de voorkant een praktische toepassing van meer groen in de straat, een Klimhortensia tegen de gevel.

[Markant punt 4]

Bij kruispunt met stoplichten **RD** (Severenstraat). Vierde zijstraat **R** de toegangsweg tot Woonvereniging Maasvallei (bord) aan de Severenstraat 200 en Severenpark in langs een rij lindebomen. Volg pad met de bocht naar links met rechts in het gras Valse Christendoorns. Over bruggetje en bocht naar rechts, huize Severen rechts en oude Zomereik en Acacia links op de hoek. Bij 5-sprong met oude Beuk met tonderzwam, **R** over pad met Gewone platanen. In de bocht naar links staan links bij het water vijf Moerascipressen met luchtwortels. Hier **R** het broekbos van het Severenpark in.

[Markant punt 5]

RD langs het kerkhof met ijzeren poort, met toepasselijke bomen als Taxus en Spar, tot het bruggetje. Hier heb je een goede indruk van een drassige omgeving, een zogenaamd broekbos met bomen die tegen water kunnen. Vroeger was dit een moerassig gebied met zeven bronnen die meer naar het westen de Kanjel vormden. De bronnen zijn in de loop der jaren opgedroogd.

Vervolg het pad. Met links en rechts Ruwe iep met scheve bladvoet, Hazelaar met stammetjes uit een punt uit de grond komend en drie soorten esdoorns, de Spaanse aak, de Gewone esdoorn en de Noorse esdoorn, deze laatste met puntige handvormige bladvorm.

Bij T-splitsing **R** langs de Lourdesgrot. De grot dateert van 1937 en werd in die tijd onderhouden door de Zusters van Barmhartigheid, nu door bewoners van Huize Severen, vooral Desiree Maas (plein naar haar genoemd). **RD** met rechts drie oude half afgezaagde Acacia's, die voorheen nog een nestholte had van een boomklever en nu geen nestgelegenheid meer heeft. Bij 5-sprong **RD** richting parkeerplaats. In de bosrand rechtsvoor staan naaldbomen, de Zwarte den met reigernesten. Na het passeren van de gracht lopen we het terrein via de lindelaan weer af, steken de Severenstraat via het zebrapad over, **RD** naar voetpad met aan het begin Hemelbomen met in de nazomer bruinige zaden en bladeren met oortjes. Aan het eind van het pad Moseiken met harige nappes om de eikel. **L** (Lovendaalhoeve), op T-splitsing **R** (Arenborghoeve). volgende T-splitsing **R** (Gravenstraat) tot toegangsweg boerenhoeve Gravenhof rechts, met dubbele rij lindebomen links en rechts.

[Markant punt 6]

Na kruisen lindelaan **L** Hamerthoeve en meteen **R** Doomhoeve. In de bocht min of meer **RD** Eisenhoeve met kersenbomen in de straat, om het speelterreintje met notenboom en dan grindpad **RD**. Op T-splitsing Heukelstraat **R** en meteen **L** (Jonker Ravestraat), met beukengroep op de hoek. Straat gaat over in een pad, **RD**. Op kruising **R** en eerste weg **L** door het poortje het pad met eiken omlaag. Op T-splitsing **L**, pad volgen met een bocht naar rechts, om de wateroverloop naar de Ambyervijver, weer omhoog met doorkijk tussen de wilgen door op de Ambyervijver. Eerste pad **L** door het poortje verborgen tussen de struiken.

[Markant punt 7]

Tussen rechts **L1** en links Huize Ravecamp door, **L** (Ambyerstraat) met op de hoek een Moeraseik en meteen **R** oversteken naar fietspad met ook Rode beuken.

[Markant punt 8]

Volg het fietspad (Withuispad). Steek weg (Withuisveld) over en volg fietspad met bocht naar rechts. In de bocht ligt links in het bosje met graspad een proefveld voor de Eikenprocessierups.

[Markant punt 9]

We volgen het fietspad met Rode beuken verder met links monumentale bomen in de tuin bij Withuishof, zoals Rode beuk, Zomereik, Gewone esdoorn, smalbladige Es, Zomereik. Aan het eind van het fietspad **L** ventweg volgen langs de ingang van Withuishof met bij de poort Haagbeuken en terug naar het kapelletje, het startpunt.

IVN Maastricht
www.ivn.nl/maastricht
Oktober 2021

IVN Bomenfestival

Markante punten langs de route

1] Oudste boom van Maastricht

Einde 19^e eeuw is er aan de westzijde van Wit-huishof een Engelse tuin aangelegd. Het centrale gazon wordt omgeven door een houtwal met Zomerlinde, Haagbeuk, Beuk en Spaanse aak. Aan de achterzijde van Huize Withuushof bevindt zich nog steeds een boerenhoeve. In de tuin bevindt zich aan de Molenweg een ca. 250 jaar oude Tamme kastanje met een mooie gedraaide stam en opvallende lange bloeiwijze. De boom schijnt omstreeks 1794 geplant te zijn en volgens overlevering geschonken door Russen die meevochten in het coalitie leger van Napoleon tijdens de belegering van Maastricht in 1794. Russische cavaleristen zouden tijdens die belegering zijn ingekwartierd in de hoeve van Huize Withuushof.

2] Terrassenlandschap met fruitboomgaarden en hamsterakkers

In het terrassenlandschap zien we nog diverse kersenboomgaarden, hoogstam- en laagstamfruitteelt en hamsterakkers. Op de Molenweg zelf staan twee Zomereiken gebroederlijk naast elkaar, vermoedelijk een restant van een eikenlaan naar Withuushof en de boerderij. Zomereiken hebben eikels op lange stelen en het blad aan een korte steel. Bij de Wintereik is dat net andersom.

3] Boomgaarden en Bloesemwei Amby

Boomgaarden horen bij Amby, een overblijfsel van de natuur- en cultuurhistorie rondom dorpen. Langs de Schovenlaan is zo'n boomgaard die dankzij actie van de buurt en IVN behouden gebleven is.

Deze Bloesemwei Amby bestaat uit oude en nieuwe kersen-, appel- en perenbomen en een notenboom. De boomgaard wordt al meer dan 25 jaar onderhouden door een buurtgroep en het IVN (Werkgroep Natuurbeheer). Fruitbomen kunnen niet zonder bestuivers als zweefvliegen en bijen - er staan daarom honingbijenkasten en een insectenhotel voor de wilde of

solitaire bijen. Het gras wordt kort gehouden door Bril Schapen.

De paden zijn hier nog afgezet met meidoornhagen, zoals dat vroeger overal om en tussen boomgaarden te zien was, natuurlijk prikkeldraad. Dit zijn Eenstijlige Meidoorns, oftewel één stijl voor bevruchting van één vrucht; als je de bes openmaakt zit er één pit in. Een Tweestijlige Meidoorn heeft twee pitten in de bes. Mei- en junikevers profiteren van meidoorns en andere loofbomen. De larven eten aan de wortels, de volwassen kevers aan de bladeren.

4] Straatbomen

Bomen in de straten van Amby zijn schaars. In de vroegere lintbebouwing was daar weinig ruimte voor en achter de percelen lagen lange tuinen, boomgaarden en akkers. Soms zijn er klimhortensias langs de gevel geplant, zoals in de Longinastraat. Straatbomen vragen ook een ander onderhoud. De kroon moet hoog boven vrachtwagens blijven, de wortels moeten het trottoir, enz. niet opdrukken, of leidingen in de weg zitten. Vaak hebben ze ook een te kleine boomspiegel (grond om de boom) zodat ze te weinig vocht en voedsel krijgen. In de straten van latere huizenbouw staan wel bomen, zoals de Honingbomen in de Schovenlaan, die veel bijen aantrekken.

5] Severenpark

Het Severenpark met bos is nog een openbaar landgoed met een omgracht landhuis, een monumentale boerderij, een park met monumentale bomen en een broekbos. De laan tussen de wateren met dikke Gewone platanen geeft een statige aanblik. Op de hoek staat een oude Beuk die al door een Tonderzwam wordt aangestast en midden op het gras staat nog een witbloeiende Paardenkastanje. In de bocht langs de vijver vallen de vijf grote Moerrascipressen op met kniehoge wortels, om toch genoeg zuurstof te krijgen in de zompige grond.

Het broekbos is een restant van het drassig gebied waar vroeger vele landgoederen lagen, waarvan de grachten en vijvers gevoed werden door de 7 bronnen, de Kanjel en later door de gegraven Gelei (vanuit de Geul). Een broekbos bevat Zwarte els, Essen, wilgensoorten zoals Schietwilg en populieren, zoals de Canadese populier.

In de bosstroken langs de grasvelden staan Acacia, Gewone esdoorn, Zomereik en Gewone vlier, maar ook Zwarte dennen. Langs de rand aan de straatkant ook een aantal Zwarte dennen, waar heel apart diverse Blauwe reigers een takkenest hebben en al drie jaar jongen daarin grootbrengen. Normaal broeden ze langs de Maas maar door uitbreiding van de wateren in het Geusselpark is dit waterrijk gebied nu ook aantrekkelijk.

6] Graven(s)hof

Gravenhof heeft nog een mooie lindelaan met toegangszuilen, (zijde Ambyerstraat) die leidt naar de boerenhoeve. Lindebomen zijn vaak een kruising tussen een Zomer- en een Winterlinde de zogenaamde 'Hollandse linde'. In juni- juli geuren de bloemen heel sterk en trekken daarmee veel bijen aan. Zomerlinde vertoont wortelopslag, Winterlinde niet. Bij deze Hollandse lindes steekt die wortelopslag toch de kop op.

7] Ambyervijver

Het park rond de Ambyervijver heeft eerst een bebost karakter en wordt verderop meer open, met grote vijvers die deels de Tapgraaf en Fonteingraaf vervangen als verbinding tussen de Sibbersloot en de Grubbe met de Kanjel (aan de andere kant van de A2). Langs de waterkant staan vochtminnende bomen als Zwarte els en Schietwilg. In het beboste gedeelte stonden veel Witte abelen, maar die overwoekerden met hun uitlopers het hele bos. Daarom zijn deze bomen geringd en sterven dan langzaam af. Daarna zijn ze nog jaren nuttig voor insecten

ten en hollenbroeders als Grote bonte specht. Veel waterdieren profiteren van deze vijvers.

8] Huize Ravecamp

Huize Ravecamp, vroeger lag hier landgoed Ravenhof, heeft vier oude Rode beuken voor het huis staan. Eén ervan is nu aan het aftakelen. Beuken worden niet ouder dan 150 jaar en zeker als ze zo dicht op elkaar staan en met de droogte van de laatste jaren hebben bomen het moeilijk. Dat zie je ook aan de jonge rode Beuken langs het fietspad aan de overkant.

9] Project Eikenprocessierups

Een proefproject ter bestrijding van de eikenprocessierups ligt verborgen in een bosje langs de Grubbe (afvoer voor overtollig water bij hevige buien). Onder een viertal eiken is een bloemrijk en kruidig mengsel gezaaid om de biodiversiteit ter plekke te vergroten. Het inzaaien van wilde bloemen trekt veel insecten aan waaronder gaasvliegen en een sluipwesp die predateert op de rupsen van de processiev�inder. Een andere oplossing kan zijn om nestkasten voor mezen op te hangen die na het uitkomen van hun jongen hen voeren met rupsen van de eikenprocessierups. De tijd zal het leren.

